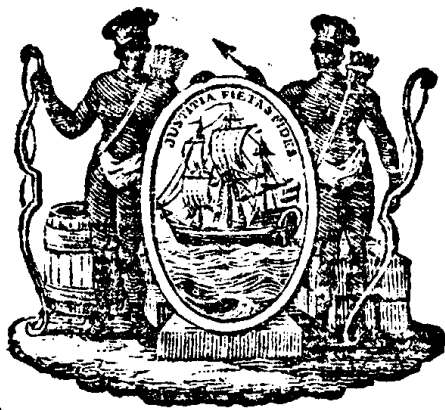

WOENSDAG, den

5^{den} AUGUSTUS.

De Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 31 Julij 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, d.l. heden n°. 819/756, is de Tweede Commissie ter Kuratee en Weeshemer M. N. ARLAUD, geautoriseerd en gequalificeerd om voor en in plaats van den Heer Kurator en Weeshemer, de opgaven van Overlijden aan te nemen en de bewijzen daarvan af te geven; zoo dat ingevolge deze beschikking de bedoelde opgaven van Overlijden zullen moeten bevestigd worden, hetzij bij den 1sten Commissie J. O. N. ENGELBRECHT, hetzij bij den 2^{den} Commissie C. A. FISCO, of wel bij den 3^{den} Commissie M. N. ARLAUD, en alzoo met bij den Kurator en Weeshemer.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 1 Augustus 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur General der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van heden, n°. 820/775, is tot *Uitscherm* benoemd en aangesteld: ISAAC BARJOL LUYDIA.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 1 Augustus 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur General der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, d.l. 31 Julij H. n°. 832/760, is bepaald dat in de kolonie *Suriname* zal bestaan, eene Commissie tot instandhouding van den *gewapenden dienst in de Nederlanden*, welke Commissie zal zijn te zamengesteld, uit zes Personen, welke uit hun midden een President, Thesaurier en Secretaris zullen kiezen, zijnde daarbij tevens tot Leden dier Commissie benoemd, de Heeren:

Mr. P. FIERS SMEDING.
D. J. EIJKEN SLUIJTERS.
R. GOLLNSTEDE.
H. H. DIEPERINK.
M. S. WITTERING. — En
Mr. H. C. FOCKE.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 1 Augustus 1835.

De ondergeteckende brengt ter kennis van het Publiek, dat de tot hier toe plaats gehad hebbende ter aarde bestellingen op het zoogenaamd Kerkhof *Kettie's-Rust*, van heden af zullen ophouden te geschieden, en dat die voortaan zullen plaats vinden op eene daar in de buurt gelegene sedert jaren niet gebruikte Begraafplaats, tusschen de *Rust en Vrede- en Weidestraten*.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

A. P. TIRION.

Moeijelijke Toestand van het Fransche Gouvernement.

Het rees zoo vaak in omloop gebrachte gerucht, dat het spaansche gouvernement de gewapende tusschenkomst van *Frankrijk* zou inroepen, behoort, volgens de veelvuldige met elkander overeenstemmende berichten, thans niet meer tot het getal der luchtkasteelen. De nood der christino's is eindelijk, na een' tragen, maar altijd vasten voortgang der carlisten, zoo het schijnt, ten hoogsten top geklommen; en die nood, ter bestrijding van de gewapende en ongewapende vijanden des constitutioneelen gouvernement, kan geen vreedenden bijstand langer doen ontberen.

Zie daar dus eene omstandigheid, die, schoon zij zich reeds eenen geraden tijd liet vooruitzien, ongetwijfeld tot eene menigte nieuwe omstandigheden zal leiden; waarbij echter vooreerst de vraag in aanmerking komt: zal het Fransche Gouvernement het aan hetzelfde gerichte verzoek inwilligen? Dat het daartoe verplicht is, blijkt, volgens sommigen, genoegzaam uit het aangegane vierdelige verband, bij hetwelk, in geval van hulp-behoeven, de contractanten zich verbonden hebben elkander wederzijdschen bijstand te zullen verleen; welke bijstand echter van de zijde van *Spanje* voor als nog wel zeer onbeduidend of liever niets beteekend zou geweest zijn, indien men het noodig gekeurd had, die, hetzij voor *Engeland*, hetzij voor *Frankrijk*, hetzij tot redding voor *Portugal* werkdadig in te roepen. Het behoort intusschen geenszins tot de vreemde verschijnsels in de politieke wereld, dat de Mogendheden, in weerwil hunner hooge en duurste verplichtingen, zich wel eens, om kunstig gezocht redenen van hunne verplichtingen weten los te maken, en eene zoogenoemde *neutraliteit* aan te nemen. Denken wij slechts aan de houding der drie groote mogendheden, toen onze nationale eer, onafhankelijkheid en belangen door *Frankrijk* en *Engeland* allerballadigst werden aangerand, en de staatkunde ons gebod onze zegevierend leger uit *België* terug te trekken.

Aangenomen dus, dat de verplichting op *Frankrijk* rustte, om door eene gewapende interventie het Madridsche gouvernement in de handhaving van deszelfs regten bij te staan, blijft toch altijd over de oplossing der voorstelling of *Frankrijk* daartoe *gezind* en *in staat* is; terwijl een tweeledig gevolg van zelve uit deze oplossing voortvloeit: wat, nadelijk, van de weigering of inwilliging der gevraagde hulp voor *Spanje* en *Frankrijk* zal worden.

Met betrekking tot het eerste punt, de *gezindheid*, daaromtrent schijnen de gevoelens in het Parijsche kabinet zeer verdeeld. GUIZOT, DUCHATEL en THIERS behouden, zegt men, tot de voorstanders; MAISON, HUMANN, PERSIL en DE BROGLIE tot de tegenstanders der interventie; terwijl DUPERRÉ zich buiten stem schijnt te willen houden.

Maar LODEWIJK PHILIPS zelf, zal hij, door het inwilligen van het gedane aanzoek, de vriendschap der mogendheden op het spel zetten, die hij met allen mogelijken ijver en belangstelling heeft trachten te winnen en te behouden: zal hij het voor het belang van *Frankrijk* in het bijzonder, en voor dat van *Europa* in het algemeen heilzaam achten, het vuur des oorlogs in *Spanje* nog meer te gaan aanblazen, en zijne beste soldaten naar een moordtooneel

te doen optrekken, waar de *Franschen*, zelfs onder aanvoering van een' NAPOLEON, de geduchtste nederlagen hebben geleden, en de natie eenen diepgewortelden haat koestert tegen alle vreemde tusschenkomst? Hoeveel de geruchten ons ook reeds van de benoeming eens opperbevelhebbers, over een uit te rusten leger van 50,000 man, mogen verzekeren: aangaande de beslissing der gezindheid van den Koning der Franschen tot het ondernemen van zulk eenen gewaagden stap, is ons nog niets gebleken.

Buiten en behalve de wederrechtelijke *Belgische* interventie, heeft het Fransche gouvernement doorgaande te veel blijken van algemeene vredesgezindheid aan den dag gelegd, om die gezindheid op eens te doen vervangen door eene tegenovergestelde zucht naar algemeenen oorlog, die ligtelijk het gevolg eener interventie, ten behoeve der christino's, zou kunnen worden.

Het tweede punt, of het Fransche gouvernement *in staat* is tot zulk eenen maatregel over te gaan, is van geen minder gewigt.

Het verband, met *Engeland* gesloten, legt *Frankrijk* den plicht op, om met het Londensche kabinet niet slechts te raadplegen, maar eenstemmig op dit stuk te denken. *Engeland* is, evenzeer als *Frankrijk*, gehouden, *Spanje* in nood bij te staan, en zal gewis die eer niet aan LODEWIJK PHILIPS alleen willen overlaten. Maar *Engeland* heeft, door de zending van Lord ELLIOT, deszelfs afgrijzen van moord, verwoesting en plundering doen bijken, en een verdrag tusschen de beide tegenover elkander staande partijen zoeken tot stand te brengen, waardoor de plaats gehal hebbende gruweltooneelen zouden ophouden. En nu zal het zijne goedkeuring aan eene interventie hechten, die tot nog grooter gruweltooneelen aanleiding zou geven?

Daarenboven heeft *Frankrijks* gouvernement, tot handhaving zijner inwendige rust, vooral gedurende de aanhangige procedures tegen de April-gevangenen, en de daaruit ligtelijk te ontstaane woelingen, krachten noodig, die het bezwaarlijk gedeeltelijk kan bezigen, om eenen buitenslandschen oorlog met glans vol te houden, welke ongetwijfeld meer dan vijftig duizend man zou vorderen, en eene buitengewone uitgave ten gevolge zou hebben, wier hoofdsom zich bezwaarlijk vooruit laat berekenen.

Met reikhalzend verlangen zien wij derhalve de beslissing des Fransche gouvernement te gemoet, ter oplossing der onzekerheid of het *gezind* is en zich *in staat* gevoelt, om aan CARISTINA's bede gehoor te verleen.

Is dit het geval, dan gaan wij eene bloedige toekomst te gemoet; dan wordt het reeds zoo droevig geteisterde *Spanje* nog meer de prooi van moord en geweldenaar; dan staat het fransche leger er wellicht spoedig tegen over twee nu verdeelde en eikander vijandige partijen: want het eergevoel der spaansche liberalen zal het misschien evenwel als de wrankzucht der carlisten dullen, dat *Frankrijk* er de lauwerkroon der overwinning verwerft.

Toest LODEWIJK PHILIPS zich daarentegen *ongezind* of *buiten staat* tot gewapende tusschenkomst, dan vreezen wij, dat de zaak der cristino's weldra geheel verloren is en DON CARLOS in het bezit eens troons is en DON CARLOS in het bezit eens troons zal, hem door zijnen broeder

TERDINAND ontzegd: want, behalve de strijdkrachten, die **DON CARLOS** in aanzienlijke mateschijnt te bezitten, welke krachten maar al te duidelijk eene buitenlandsche ondersteuning verraden, hebben de zoogenoemde opstandelingen nog andere springvederen, die hannen moed aanvuren en hen het uiterste zullen doen wagen: de beslissende invloed, namelijk, der geestelijkheid op de heffe des volks, en het voorbeeld, dat zij, almede om gekrenkte eer en verloren voordeelen, in het persoonlijk bestrijden der cristino's, onafgebroken geeft. Zulk een voorbeeld werkt in geen staat van *Europa* sterker dan in *Spanje*; want het gaat daar gepaard met de vrees inboezemende voorspelling, dat, bij de zegepraal der liberalen, de zaak der godsdienst voor altijd verloren is.

Stemt Frankrijk aan den anderen kant toe in de gevraagde interventie, dan zullen de inwendige vijanden van het Fransche gouvernement, hoe gering hunne krachten ook mogen zijn, zich geene gelegenheid laten ontsnappen, om hunnen invloed zoo veel mogelijk uit te breiden, en, naar hunne wijze van zien, het schandelijke van eenen strijd, ten voordeele eener onwettige regering, en tot vernietiging van een willekeurig afgezworen wettig bestuur, met de donkerste tinten in het licht te stellen; waarbij zij voorzeker niet zullen nalaten in het brede uit te meten, hoe **LODEWYK PHILIPS** met het leven zijner heldhaftigste krijgsvrienden naar welgevallen speelt, en daarbij den anders voordeelligen, toestand van 'slands finantien op eens den bodem instaat, door het ontslaan van eenen buitenlandschen oorlog, welks gevolgen niet te voorzien zijn; terwijl het eindelijk te bezien zal staan, welk eene houding de nu nog met het Parijsche kabinet bevriende noordsche mogendheden alsdan zullen vermeen te moeten aannemen.

Wagert *Frankrijk*, aan den anderen kant, aan zijne vermeende bondsplicht te voldoen, dan staat het te duchten, dat de driftige liberalen, aan wier gunst de burgerking zijne verheffing, volgens hen, te danken heeft, hem van een onvergeeflijk lichtverzuim, van eene verwerpelijke lafhartigheid, en gebrek aan moed zullen beschuldigen, om der Fransche regering buitenslands dien invloed te doen verwerven, welke zij zoo zeer behoeft tot uitbreiding harer eigene grondbeginselen; hij welke verwijten, door de oppositie-bladen gewis met de hardste kleuren voorgesteld, een gedeelte van het leger, dat naar gelegenheden reikhalst, om deszelfs ouden roem te handhaven, of, ware het mogelijk, nog hooger op te veeren, ongetwijfeld zijne wanhoopkreten zoo voegen, ingeval **LODEWYK PHILIPS** hetzelfde den weg afsluit om bevordering en eereblijken te verwerven.

Van welke zijde wij derhalve de zaak der interventie of noninterventie beschouwen; zij levert zoo veel in het oog springende moeilijkheden en zwarigheden op, dat wij schier gedwongen worden te erkennen: nog nimmer was de toestand van der Franschen Koning moeilijker dan thans.

Engelingen.

Tooneelankdoden.

De *Engelsche* Tooneelspeler **GRIFFIN**, vermaard wegens zijne Mimiek, werd door velen, en met name door **POPE**, aangezocht, om, bij zijn optreden in zeker kluchtspel, het zonderlinge gebarenspeel des beroemden Geneesheers woonwoord eens ten toon te stellen. **GRIFFIN** nam zulks op zich; en, om den Doctor te dien einde regt op te nemen, verkleedde hij zich als een boer, ging naar hem toe, verhaalde hem, dat zijne vrouw krank was, en vertelde hem zeer omstandig een aantal toevallen, waaraan zij leed. Zijn oogmerk daarmede was, den Doctor in een lang gesprek te wikkelen, opdat hij zich den toon zijner stem en het bijzonder kenmerkende zijner gebaren ter dege konde inprenten. Nadat hij zijn doel ten volle bereikt had, maakte hij eene boersche huijing, en vroeg, wat hij hem voor zijn advies schuldig was. De Doctor schudde vriendelijk het

hoofd, en zeide: „Mijn goede man, behoud uw geld! Ik beklaag u; gij zult het noodig hebben, en hebt een zwaar kruis te dragen; want, na alles, wat ge mij van uwe vrouw verhaald hebt, is zij er erger aan toe, dan een mijner patienten.“ **GRIFFIN** nam nu zijn afscheid, ging terstond naar **POPE**, en stelde hem Doctor woonwoord, met al diens zonderlinge eigenheden, diens spraak en karikatuurmatige gebaren, zoo begoocheland voor, dat **POPE** daarvan verleid stond en hem met loftuitingen overlaadde. Toen **POPE** in 't einde zweeg, sprak **GRIFFIN** in zijnen natuurlijken toon en met diep gevoel. „Ik heb u, onder ons, eene proef willen geven, in hoeverre ik in mijne zending ben geslaagd; maar liever zou ik sterven, dan mijne kunst misbruiken, om eenen man van zulk een edel gemoedstestaan aan den spot van het publiek prijs te geven!“

Op een korten winterdag had zich de jonge **TALMA**, die toen nog geene eigene Equipage hield, te *Versailles* te lang opgehouden, en vond zich verplicht, met allen spoed naar *Parijs* terug te keeren, waar bij dien eigen avond eene belangrijke rol te vervullen had. Hij vervoegde zich tot den eersten den besten *fiacre*, bij het kasteel gereed staande, en beval den koetsier, hem zoo snel mogelijk naar *Parijs* over te brengen. Bekkend met de gewone loopjes der voorlieden, die zich steeds bereid toonen, terstond af te rijden, en altijd nog slechts eenen passagier verwachten, tot dat zij eene volle vracht van vijf personen hebben opgenomen, was **TALMA** op een middel bedacht, om dit verwijl te voorkomen. Zich den vernuftigen zet van **GARRICK** herinnerende, wikkelde hij zich in zijnen mantel, en bestee, nadat hij tot antwoord had bekomen: „Zoo aanstonds vertrekken wij, Mijnheer! ik wacht nog eenen passagier,“ het rijtuig, waaruit hij aan de andere zijde behendig weder afklom, en zich nu in eene zwarte frak tot mederijden aanmeldde. „Terstond,“ riep hij, „er ontbreekt nog slechts een persoon,“ klomk het hem andermaal van den bok tegen. De invallende donkerheid begunstigde den grooten Tooneelspeler; zoodat hij, telkens aan gene zijde weder aftredende, steeds met veranderde stem en verwisselde gebaren, nu gezet, dan slank, nu lang, dan kort schijnende, zich aan den voorman geheel onkenbaar maakte. Zoo speelde hij de rol van vier verschillende passagiers in weinige minuten, en, toen hij na ten vierden male verscheen, en de koetsier tot hem zeide, dat hij nog alleen op hem gewacht had, spreng hij in het rijtuig, dat nu met engemeenen spoed daarheen rolde, en weldra op het plein *Lothomijk XV* stilstond. **TALMA** opende het portier, betaalde zijne plaats, en verdween. Met ineengeslagene armen wachtte de voorman op de overige vier reizigers, en wacht misschien nog — ten minste op zijn geld!

De bekende *Duitsche* Componist vogel bevond zich in behoefteige onstandigheden en geheel onopgemerkt te *Parijs*. Eindelijk had hij het geluk, aldaar in een varig vereerder der toonkunst een veelvermogenden beschermer te vinden. Hem ten gevalle componeerde hij zijne eerste Opera, *Demonjantes*; en zijn begunstiger wist het zoo ver te brengen, dat de Directeur der groote Opera dat werk aannam, en heizelve voorloopig aan zijn orkest, om het eens door te spelen, voorlegde. De *Fransche* nationaaltrout schortte den nens op voor de vreemde waar, staarde nu op de *partituer*, dan op den Directeur, en mompelde onder elkander. „Van wien is dan die Opera?“ — „Van zeker Heer vogel.“ — „Vogel? Vogel? Dien kennen wij niet. Wie onder ons kent hem?“ — „Ik. 't Is een *Duitsch* muzikant, een regte drinkebroer, die in alle kroegen rondloopt, en alle avonden met een *Duitschen* roes naar bed gaat!“ — „Die zal ook wat fraais ter markt brengen!“ — „'t Is wel der moeite waard, zijn *charivari* door te spelen!“ — De Directeur bracht de morrenden tot zwijgen, en men begon de Opera te spelen. Hoe verder het orkest in de *ouverture* kwam, des te dieper werd ook de indruk der compositie op de verbaasde spelers. Met elk nieuw muziekblad keerde het blaadje meer en meer ter gunste van den verachten vreemdeling, tot dat aan het einde een algemeen *bravissimo* door de zaal klonk. **VOGEL**, die tot dusverre heimelijk achter de schermen had gestaan, trad nu eensklaps te voorschijn, boog zich voor het orkest, en bedankte het voor deszelfs toejuiching. „Maar, niet waar, Mijnheeren!“ voegde hij er spotachtig nevens, „gij zult toch nu wel begrijpen, dat men zoo iets niet onder het drinken van een glas *water* voortbrengt!“ „Wel, drink zoo lang en zoo veel gij wilt!“ riepen nu allen, al schaterend en handenklappend, uit; „drink onzentwege wijn, zoo veel gij maar bergen kunt: wij zagen het reeds, gij schenkt ons geen *water*!“

De Invloed der Muziek.

Enige jaren geleden, woonde in *Frankrijk* een *Muzikant*, die door eene zware ziekte werd aangetast, doch volstrekt geene Doctorale geneesmid-

delen wilde gebruiken; hij verviel in eene soort van *ijlhoofdigheid*, tusschen beide vergezeld gaande met *beven*, *schreeuwen*, *hullen*, *zingen*, &c. &c. dat voortdurende, tot dat hij vermoed in slaap viel. Eens, in eene ligte vlaag vervallen zijnde, verzocht hij om een Concert in zijne kamer; men wilde zulks niet toestaan, maar men was eindelijk genoodzaakt daartoe te besluiten; men zong verscheidene *cantates*, en, op de eerste klanken, die hij vernam, kwam de lijdschap en vreugde op zijn gelaat; hij stortte tranen van vreugde en bevond zich, gedurende het Concert, redelijk wel, maar zoodra het ophield, keerde hij tot zijnen zieken toestand terug; men vervolgde dus dagelijks dit hulpmiddel, en het had altijd dezelfde uitwerking. Eens in den nacht, niemand bij zich hebbende, dan zijne oppassers, begonnen die, om hem te vervrolijken, allerhande straatdeuntjes te zingen, hetwelk hem zoo boos maakte, dat zij weg moesten, en, om hem van zijne razernij eenigzins te doen bedaren, moest men nog denzelfde nacht *Muzikanten* verzamelen, om het Concert een aanvang te doen nemen, waarna men in zijne kamer een voortdurend Concert moest doen hooren, dat, hoe talrijker heizelve bezet was, hoe later hij zich bevond; eindelijk, na eene maand, onafgebroken Muziek te hebben gehoord, herstelde hij volkomen, en was, bij volgende ongesteldheden, dit altoos zijn eenig geneesmiddel, tot dat hij eindelijk, bij gebrek aan Muzicaal gehoor, gestorven is, hebbende zijne nalatenschap geheel aan zijne kunstbroeders gelegateerd, en diegenen het best bedacht, die het zuiverste in zijne ziekte gespeeld hadden.

Geboorte, Sterfgevallen, enz.

BURGERLIJKE-STAND.

Van den 23sten tot en met den 31sten Julij zijn ingeschreven, als:

BEVALLEN: *Abigael Castilho*, huisvrouw van *J. Nunes*, dochter. — *Eva van Benine van Godefröij*, zoon. — *Johanna Catharina Kennens*, zoon. — *Amalia Petronella Dusselaar*, dochter. — *Francina Albertina Fort*, dochter. — *Helena Maria Bankier*, dochter. — *Chateau Zeeman*, dochter. — *Elisabeth Johanna Ardan*, dochter. — *Anna Barba William*, dochter.

OVERLEDEN: *Andries Mulder*, zoontje van *H. H. Mulder*, oud 1 jaar en 9 maanden. — *Jan Carel Frederik Sander*, oud 33 jaar en 2 dagen. — *Leopold Henry Halberstadt*, oud 4 jaar, 10 maanden en 23 dagen. — *Abigael Baruch la Parra*, huisvrouw van *S. B. Louzada*, oud ... — *Albertus Huskus*, oud 39 jaar en 5 maanden. — *Jacob David*, zoontje van *Susanna Rebecca Godefröij*, oud ... — *Adolf Jacobus Martijn*, oud 5 jaar. — *Aron nel Castilho*, oud 15 jaar. — *Louisa Wilhelmina Johanna Walré*, oud 5 maanden en 14 dagen.

Overtentien.

(31636) Boomrijpe *BIVANNEN*, à 16 cents per bos; te bekomen op de Plantaadje *Brainendaal*, en te bevragen bij de ondergetekentien.

Paramaribo, den 4 Augustus 1835.
M. J. POLAK c. s. qq.

(30306) De Vendumeester *M. A. KEIJSER*, zal *HEDEN* op Venda verkoopen: Provisien, Stukgoederen, Meubelen en een partij extra Schrijfbehoeftens en 50 kistjes veritable Eau de Cologne. — Voorts den Neger, genaamd *Jacob*, zijnde een Kleedermaker; aankomende Mejufv. *ESTER HENRIQUES*.

En op Vrijdag den 7den dezer: Provisien, Stukgoederen, de Negerin *Amourette* en den Neger *Johannes*; aankomende den Boedel wijlen *E. M. GELLERS JUNIOR*.

Almede een extra brain *MERRIE-PAARD*.

Scheepsljdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 1 dezer, *Z. M. Brik van Oorlog MERCUUR*, Kapt. Luit. ter Zee *BERENHOUT MOLENAAR*, van *Helvetstais*, laatst komende van de Kust van *Guinea*.

UITGEZEILD.

Den 1, *Z. M. Brik van Oorlog PEGASUS*, Kapt. Luit. ter Zee *J. P. MULLER*, naar de *Nederlanden*.